

St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3

(2003–2004)

FOR BUDSJETTERMINEN 2004

Forsøk med oppgavedifferensiering mv.

*Tilråding fra Kommunal- og regionaldepartementet av 7. november 2003,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

I St.meld. nr. 19 (2001–2002) *Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå* ble det foreslått å iverksette forsøk med kommunal oppgavedifferensiering og forsøk med enhetsfylke. Stortinget gav sin tilslutning til denne typen forsøk 20. juni 2002, jf. Innst. S. nr. 268 (2001–2002). Formålet med forsøkene er å innhente erfaringer med alternative måter å organisere oppgavefordelingen og forvaltningen på.

I brev fra Kommunal- og regionaldepartementet av 13. august 2002 ble kommunene og fylkeskommunene invitert til å søke om forsøk med kommunal oppgavedifferensiering og forsøk med enhetsfylke. Kommunal- og regionaldepartementet godkjente en rekke av de innkomne søknadene våren 2003. Forsøkene er nærmere omtalt i St.prp. nr. 66 (2002–2003) *Om lokaldemokrati, velferd og økonomi i kommunesektoren 2004 (kommuneproposisjonen)*. De fleste forsøkene skal igangsettes 1. januar 2004 og ha en varighet på fire år, med mulighet for forlengelse i ytterligere to år. Det er en forutsetning for iverksetting at vedtekter for for-

søk er vedtatt i kommunestyre/fylkesting innen oppstart, jf. lov om forsøk i offentlig forvaltning § 5.

Samferdselsdepartementet har godkjent søknader om forsøk med alternativ forvaltningsorganisering av transportsystemet i byområder fra Kristiansandsregionen, Nord-Jæren, Bergen kommune og Trondheim kommune. Forsøkene skal iverksettes 1. januar 2004.

1.2 Innholdet i denne proposisjonen

I dette tilleggsnummeret til St.prp. nr. 1 (2003–2004) legger Kommunal- og regionaldepartementet fram budsjettmessige konsekvenser av forsøk med oppgavedifferensiering mv. Denne proposisjonen inneholder, i tillegg til en omtale av forsøk med budsjettkonsekvenser og forslag til budsjettvedtak, omtale av forsøk uten budsjettkonsekvenser, samt omtale av godkjente forsøk som ikke blir iverksatt/utsatt. At forsøk ikke iverksettes eller utsettes skyldes enten at kommuner/fylkeskommuner har kommet til at de ikke ønsker å iverksette forsøk/deler av forsøk likevel, eller at de har bedt om utsatt oppstart.

Fylkeskommunale oppgavedifferensieringsfor-

søk innen samferdsel gis en kort omtale i denne proposisjonen, jf. kapittel 4. Forsøkene er gitt en nærmere omtale i Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 (2003–2004) og i et eget tilleggsnummer: St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2003–2004) *Forsøk innenfor samferdselsområdet*. Budsjettkonsekvensene på samferdselsområdet legges fram i Samferdselsdepartementets tilleggsproposisjon. Forsøkene har ikke konsekvenser for Kommunal- og regionaldepartementets budsjettområde.

Forsøk med enhetsfylket vil bli finansiert via statlige overføringer gjennom inntektssystemet til fylkeskommunene og statlige overføringer over Arbeids- og administrasjonsdepartementets budsjett til fylkesmannsembetene. Det fremmes derfor ikke forslag til bevilgningsendringer for enhetsfylkeforsøkene. Forsøk med enhetsfylke gis en nærmere omtale i kapittel 5.

Forsøk med alternativ forvaltningsorganisering av transportsystemet i byområder er omtalt i Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 (2003–2004) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2003–2004) *Forsøk innenfor samferdselsområdet*. Forsøkene i Bergen kommune og Trondheim kommune har konsekvenser for rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner på Kommunal- og regionaldepartementets budsjettområde. De budsjettmessige konsekvensene og forslag til budsjettvedtak på Kommunal- og regionaldepartementets område legges fram i denne proposisjonen, jf. omtale i kapittel 6. Budsjettkonsekvensene på samferdselsområdet legges fram i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2003–2004) *Forsøk innenfor samferdselsområdet*.

2 Generelle spørsmål knyttet til forsøk med oppgavedifferensiering

2.1 Finansiering

For forsøk med oppgavedifferensiering må det foretas en flytting av midler fra det forvaltningsorgan som har ansvar for oppgaven per i dag til den kommunen/fylkeskommunen som skal gjennomføre forsøket. Prinsipper for finansiering av forsøk med oppgavedifferensiering er nærmere redegjort for i St.prp. nr. 66 (2002–2003). Den oppgaven som skal overføres må defineres presist for hvert enkelt forsøk. Det må også spesifiseres hvilket forvaltningsorgan oppgaven flyttes fra og til. Det er i utgangspunktet lagt til grunn at beregningen av hvilket beløp som skal flyttes fra det ene forvaltningsorganet til det andre, skal baseres på siste tilgjengelige regnskapstall. Beløpet må framskrive til tidspunkt for overføring av oppgaven.

Forsøk med oppgavedifferensiering medfører behov for særskilte finansieringsordninger. Valg av type finansieringsordning avhenger av hvordan oppgaven i utgangspunktet er finansiert. Ved forsøk med oppgaver som i dag finansieres med øremerkede midler, er det naturlig å overføre midlene til det forvaltningsorganet som skal gjennomføre forsøket med utgangspunkt i fordelingen som er lagt til grunn for det opprinnelige øremerkede tilskuddet. Dette kan gjelde både fylkeskommunale og statlige oppgaver som er finansiert gjennom øremerkede bevilgninger. Ved forsøk med oppgavedifferensiering som i dag finansieres gjennom inntektssystemet til fylkeskommunen, må det foretas et uttrekk i rammetilskuddet til den fylkeskommunen oppgaven overføres fra. Kommunen som skal gjennomføre forsøk mottar et beløp tilsvarende uttrekket i rammetilskuddet til fylkeskommunen.

Det ble i St.prp. nr. 66 (2002–2003) lagt til grunn at Kommunal- og regionaldepartementet har ansvaret for fastsettelse av beløp ved oppgaver som skal overføres fra fylkeskommunene til kommunene. Ved oppgaver som overføres fra stat til kommune/fylkeskommune har det enkelte fagdepartement det overordnede ansvaret. I brev til kommunene og fylkeskommunene med godkjenning av forsøkene ble det forutsatt at partene skulle ha en dialog om uttrekks-/overføringsbeløp for forsøkene. Kommunene og fylkeskommunene som skal gjennomføre forsøk har kommet med forslag til beløp for sine forsøk. Forslagene har blitt vurdert og endelig beløp fastsatt av det enkelte fagdepartement i samarbeid med Kommunal- og regionaldepartementet.

Departementene har i forhold til det enkelte forsøk gjort en konkret vurdering av om midlene knyttet til forsøket skal bevilges over inntektssystemet eller som et øremerket tilskudd på fagdepartementets budsjett.

De angitte beløpene i denne proposisjonen er basert på regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (2003–2004). Det tas derfor forbehold om justering av beløpene dersom de berørte postene endres ved Stortingets behandling av statsbudsjettet.

2.2 Ansatte

En grunnleggende forutsetning for gjennomføring av forsøk med oppgavedifferensiering er at de ansattes rettigheter ivaretas i prosessen. I følge forsøksloven § 4 andre ledd kan det ikke iverksettes forsøk som innebærer innskrenking av rettigheter eller utvidelse av plikter som enkeltpersoner har etter gjeldende lovgivning.

I St.prp. nr. 66 (2002–2003) ble det sagt at Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet ville vurdere spørsmål knyttet til gjennomføringen av forsøk og forhold til de ansatte, og at det ble tatt sikte på nærmere kontakt med Kommunenes Sentralforbund i forbindelse med vurdering av problemstillinger knyttet til de ansatte.

Det har vært avholdt flere møter med Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Kommunenes Sentralforbund, berørte fagdepartementer og Kommunal- og regionaldepartementet vedrørende forsøk og ansatte. Det er i denne prosessen konkludert med at forsøkene er ulike i karakter, både i forhold til hvorvidt de berører ansatte eller ikke, og i forhold til på hvilken måte de ansatte ev. berøres. Det anses derfor som hensiktsmessig at det utformes ulike løsninger på spørsmål knyttet til ansatte i de ulike forsøkene. Ansvarlig fagdepartement i samarbeid med Kommunal- og regionaldepartementet vil der det er nødvendig følge opp spørsmål knyttet til forsøk og ansatte. Det forutsettes for øvrig at partene lokalt gjennomfører den dialog som er nødvendig i henhold til gjeldende avtaleverk med sikte på å komme fram til hensiktsmessige løsninger.

3 Forsøk med oppgavedifferensiering i kommunene

Kommunal- og regionaldepartementet godkjente våren 2003 søknader fra kommunene om forsøk med oppgavedifferensiering innen områdene barnevern, familievern, videregående opplæring, veg og trafikk, bygdeutviklingsmidler og kulturminnevern. Det har i etterkant av denne godkjenningen vært dialog mellom forsøkskommunen, aktuelle fagdepartement og Kommunal- og regionaldepartementet knyttet til konkretisering, avgrensning og utforming av det enkelte forsøk.

Det ble videre godkjent tre forsøk med kommunalt ansvar for felles førstelinjetjeneste for Aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten, samt ett forsøk med kommunalt ansvar for Aetats arbeidsmarkedstiltak. Disse forsøkene omtales i denne proposisjonen. På dette feltet er det i tillegg, som et ledd i oppfølgingen av sosialkomiteens merknader til St.meld. nr. 14 (2002–2003) *Om samordning av Aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten*, igangsatt flere andre prosjekter. Det kan være aktuelt å justere noen av disse med sikte på å forsøke ulike modeller for oppgaveløsning. Sosialdepartementet vil gi en nærmere redegjørelse for hele forsøksvirksomheten knyttet til samordning Aetat, trygdeetat og

sosialtjeneste i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2004.

Nedenfor følger en omtale av det enkelte forsøk med oppgavedifferensiering i kommunene.

3.1 8-kommunerssamarbeidet – barnevern

Kommunene Arendal, Froland, Tvedestrand, Risør, Vegårshei, Gjerstad, Grimstad og Åmli fikk våren 2003 positiv tilbakemelding på søknad om å overta ansvaret for det fylkeskommunale barnevernet (som statliggjøres fra 1. januar 2004), under forutsetning av at søknaden ble nærmere konkretisert. Gjerstad og Grimstad kommuner har senere valgt å ikke delta i det planlagte forsøket.

Forsøket innebærer at kommunene overtar ansvaret for statlige barnevernsoppgaver for innbyggere i egne kommuner. De oppgavene kommunene overtar ansvaret for er drift av institusjoner, plassering av barn utenfor hjemmet, rekruttering/formidling av fosterhjem og at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og veiledning.

Fordelingen av institusjoner mellom det statlige barnevernet og kommunene skal avklares i dialog mellom kommunene og Barne- og familiedepartementet. Kommunene vil få overført midler tilsvarende sin andel av de oppgavene de overtar.

Forsøket vil bli gjennomført ved at kommunene oppretter et interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper. Ansvaret for utførelsen av de kommunale barnevernsoppgavene vil ikke bli overført til det interkommunale selskapet, og vil fortsatt ligge i den enkelte kommune.

Midlene til kommunene i dette forsøket overføres direkte fra Barne- og familiedepartementets budsjett kap. 855 Statlig barnevern.

3.2 Asker og Bærum kommuner – videregående opplæring

Asker og Bærum kommuner har fått godkjent søknad om å overta ansvaret for barnevernsoppgaver og videregående opplæring. Kommunene har etter dette valgt å trekke søknaden om forsøk med barnevern.

Forsøket med videregående opplæring innebærer at kommunene overtar ansvaret for videregående opplæring for innbyggerne i egne kommuner. Kommunene har bedt om og fått innvilget utsatt oppstart av forsøket til 1. august 2004.

De budsjettmessige konsekvensene av forsøket vil derfor bli lagt fram i revidert nasjonalbudsjett 2004.

3.3 Bergen kommune – kulturminne

Bergen kommune søkte om å få overta ansvaret for forvaltningen av kulturminner i kommunen. Den delen av søknaden som omhandlet overføring av ansvar fra fylkeskommunen ble godkjent. Overføring av ansvar fra Riksantikvaren til kommunen skulle vurderes nærmere.

Miljøverndepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Bergen kommune har vært i dialog om utformingen av forsøket. Kommunen skal i forsøket få samme myndighet som fylkeskommunen per i dag har på kulturminnefeltet. I tillegg overføres forvaltningsansvaret for tilskuddsmidler fra Riksantikvaren. Det vil si at kommunen gis anledning til å fordele midler etter søknad fra eiere av fredete bygninger og anlegg, jf. kulturminneloven § 15.

Beløpet som foreslås overført fra kap. 572 post 60 Innbyggertilskudd til kap. 571 post 60 Innbyggertilskudd på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett er for Bergen kommune kroner 500 000. Det er videre avsatt kroner 500 000 på Riksantikvarens kap. 1429 post 72 Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, som vil bli stilt til disposisjon for Bergen kommune.

3.4 Båtsfjord kommune – videregående opplæring

Båtsfjord kommune har fått godkjent forsøk med drift av videregående opplæring for innbyggerne i kommunen. Forsøket ble igangsatt 1. august 2003.

I revidert nasjonalbudsjett 2003 ble det gjort et uttrekk på 4,2 mill. kr fra Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 572 post 60 Innbyggertilskudd til kap. 571 post 60 Innbyggertilskudd for perioden 1. august–31. desember 2003. Det er St.prp. nr. 1 (2003–2004) foreslått et uttrekk for 2004 på 10,41 mill. kr (helårsvirkning av uttrekket i 2003).

3.5 Drammen kommune – veg- og trafikkforvaltning og barnevern

Veg- og trafikkforvaltning

Drammen kommune skal iverksette forsøk med samlet forvaltning av veg- og trafikkregulering i kommunen. Dette gjelder blant annet avkjørsler, skilt og trafikkregulerende tiltak. Forsøket innebærer at kommunen overtar myndighet etter vegloven og vegtrafikkloven fra fylkeskommunen, politiet og Statens vegvesen.

Partene har blitt enige om et mindre beløp som skal overføres fra Statens vegvesen til Drammen kommune i forsøket. Kommunal- og regionaldepartementet forutsetter at dette forholdet reguleres i en avtale mellom partene.

Forsøket har ingen konsekvenser for statsbudsjettet.

Barnevern

Det fylkeskommunale barnevernet statliggjøres fra 1. januar 2004. Drammen kommune skal iverksette forsøk med kommunalt ansvar for statlige barnevernsoppgaver. Det ble ved godkjenning av forsøket forutsatt at kommunen overtar ansvaret for alle barnevernsoppgaver for innbyggere i egen kommune. Det ble også forutsatt at kommunen overtar ansvaret for aktuelle institusjoner i kommunen.

Kommunen vil i forsøket overta ansvaret for drift av institusjoner, plassering av barn utenfor hjemmet, rekruttering/formidling av fosterhjem og at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og veiledning.

Fordelingen av institusjoner mellom det statlige barnevernet og kommunen avklares i dialog mellom kommunen og Barne- og familiedepartementet.

Kommunen vil få overført midler tilsvarende sin andel av de oppgavene de overtar.

Midlene til kommunen i dette forsøket overføres direkte fra Barne- og familiedepartementets budsjett kap. 855 Statlig barnevern.

3.6 Kristiansand kommune – kulturminne

Kristiansand kommune søkte om å få overta ansvaret for forvaltningen av kulturminner i kommunen. Den delen av søknaden som omhandlet overføring av ansvar fra fylkeskommunen ble godkjent. Overføring av ansvar fra Riksantikvaren til kommunen skulle vurderes nærmere.

Miljøverndepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Kristiansand kommune har vært i dialog om utformingen av forsøket. Kommunen skal i forsøket overta fylkeskommunens ansvar for vedtaksfredete kulturminner. I tillegg overføres forvaltningsansvaret for tilskuddsmidler fra Riksantikvaren. Det vil si at kommunen gis anledning til å fordele midler etter søknad fra eiere av fredete bygninger og anlegg, jf. kulturminneloven § 15.

Beløpet som foreslås overført fra kap. 572 post 60 Innbyggertilskudd til kap. 571 post 60 Innbyggertilskudd på Kommunal- og regionaldeparte-

mentets budsjett er for Kristiansand kommune kroner 300 000. Det er videre avsatt kroner 300 000 på Riksantikvarens kap. 1429 post 72 Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, som vil bli stilt til disposisjon for Kristiansand kommune.

3.7 Oslo kommune – arbeidsmarkedstiltak Aetat, forsøpling av offentlige uterom, og begrenset forsøk med familievern

Arbeidsmarkedstiltak Aetat

Oslo kommune vil i bydelene Sagene og Gamle Oslo igangsette forsøk med kommunalt ansvar for arbeidsmarkedstiltak som i dag forvaltes av Aetat. Forsøket omfatter sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde. Forsøket omfatter ikke personer med dagpenger eller sykdomsrelaterte ytelser, inklusive attføringspenger, som hovedinntektskilde. I forsøket gis bydelene myndighet til å opprette og gjennomføre arbeidsmarkedstiltak og yte stønader til tiltaksdeltakere, samt gi tilskudd til tiltaksarrangører. Sysselsettingsloven med forskrifter legges til grunn for forsøket. Oslo kommune vil få overført midler tilsvarende knappe 300 tiltaksplasser i 2004.

Det foreslås omdisponert 38,6 mill. kr fra kap. 1594 post 70 Ordinære arbeidsmarkedstiltak og 2,2 mill. kr fra kap. 1590 post 01 Driftsutgifter, i alt 40,8 mill. kr, til Oslo kommune over kap 571 post 60 Innbyggertilskudd på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett.

Forslag til bevilgningsendring innebærer en tilsvarende reduksjon i midler overført til Aetat i Oslo og Akershus.

Bekjempelse av forsøpling

Oslo kommune skal gjennomføre et forsøk som vil gi kommunen et samlet ansvar for oppfølging av forsøpling av offentlige uterom i henhold til forurensingsloven og politivedtektene.

Det skal gjøres unntak fra bestemmelsen i forurensingsloven § 73, slik at tvangsmulkt etter loven ilagt av Oslo kommune som forurensingsmyndighet tilfaller Oslo kommune i stedet for staten.

Oslo kommune skal også gis myndighet til å håndheve enkelte bestemmelser om renhold mv. i politivedtektene. Forsøket innebærer ikke at trafikkbetjentene har politimyndighet, men at de håndhever visse regler i politivedtektene om renhold på offentlig sted, og at de kan reagere mot overtredelser med administrativ reaksjon og med

fullmakt til å gjennomføre pålegget på overtreders regning.

Etter politiloven kan overtredelse av politivedtektene straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder. Straffereaksjonen vil normalt være en bot som ilegges ved forelegg. Forsøket er imidlertid utformet slik at kommunens ansatte kan gebyrlegge overtredelser av de aktuelle bestemmelsene i politivedtektene. Dette innebærer at reaksjonen på overtredelse av politivedtektene i forsøket er avkriminalisert.

Forsøket innebærer ingen endring i Oslo politidistrikts kompetanse til å håndheve politivedtektene på forsøksområdet, og politiet har etter politiloven § 30 hjemmel til å ilagge forelegg (straff) for overtredelse av politivedtektene. Det er videre slik at trafikkbetjenter i dag omfattes av straffeloven § 333 når de håndhever bestemmelser gitt i forskrift. Forsøket innebærer ikke noen ytterligere legitimasjonsplikt enn det offentlige tjenestemenn kan kreve per i dag etter straffeloven § 333.

Tvangsmulkt ilagt av kommunen som forurensingsmyndighet føres nå under kap. 5309 post 29 Ymse inntekter, men utgjør en så ubetydelig del av posten at det ikke er nødvendig med endring i statsbudsjettet som følge av forsøket i Oslo kommune. Oppgaver etter politivedtektene knyttet til renhold mv. er noe som politiet ikke har brukt ressurser på å håndheve, og denne delen av forsøket har således ingen administrative eller økonomiske konsekvenser av betydning for Oslo politidistrikt eller for statsbudsjettet.

Begrenset forsøk med familievern

Oslo kommune har fått godkjent et begrenset forsøk der kommunen kan overta ansvaret for deler av familievernet. Med det menes at et eventuelt forsøk ikke skal omfatte familievernets kjerneoppgaver. Kjerneoppgavene er definert til å være individuell rådgivning, behandling og mekling etter lov om familievern. Forsøket kan omfatte oppgaver knyttet til utadrettet virksomhet om familierelaterte tema. Dette kan bestå av veiledning, informasjon og undervisning rettet mot hjelpeapparatet og publikum. Barneverntjenesten vil kunne dra vekslere på familieverntjenesten i forebyggende sammenheng, og bruke familievernkontoret i sitt forebyggende arbeid. Dette kan for eksempel gjelde i forhold til foreldreveiledning og konflikter og problemer i familier med annen etnisk bakgrunn.

Familievernet blir statliggjort fra 1. januar 2004, og staten vil da overta arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i familievernet i Oslo kommune. Familievernets budsjett består utelukkende av lønnsmid-

ler som følger de ansatte. Det vil således ikke overføres økonomiske midler til et eventuelt begrenset forsøk innen familievern i Oslo kommune. Det statlige familievernet vil imidlertid etter nærmere avtale kunne stille personalressurser til disposisjon for et slikt forsøk.

Kommunen har vært i dialog med Barne- og familiedepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet om forsøket, og blitt bedt om å komme med en nærmere konkretisering av forsøket ut fra de rammer som er skissert. Kommunen har fått tilbakemelding om at de kan starte et eventuelt forsøk senere enn 1. januar 2004.

3.8 Regionrådet for Hallingdal – familievern

Regionrådet for Hallingdal har fått godkjent et begrenset forsøk der regionrådet kan overta ansvaret for deler av familievernet. Med det menes at et eventuelt forsøk ikke skal omfatte familievernets kjerneoppgaver. Kjerneoppgavene er definert til å være individuell rådgivning, behandling og mekling etter lov om familievern. Forsøket kan omfatte oppgaver knyttet til utadrettet virksomhet om familierelaterte tema. Dette kan bestå av veiledning, informasjon og undervisning rettet mot hjelpeapparatet og publikum.

Regionrådet har vært i dialog med Barne- og familiedepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet om utformingen av forsøket. Regionrådet arbeider med en konkretisering av forsøket ut fra de rammer som er skissert.

3.9 Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal – bygdeutviklingsmidler

Regionrådet for Nord-Gudbrandsdal består av kommunene Lesja, Dovre, Sel, Vågå, Lom og Skjåk. Kommunene overtar gjennom forsøket forvaltningsansvaret for fylkesmannens tilretteleggende bygdeutviklingsmidler og Statens nærings- og distriktsutviklingsfonds bedriftsrettede bygdeutviklingsmidler.

Konkret overtar regionrådene utrednings- og tilretteleggingstiltak og praktikantordningen som i dag forvaltes av landbruksavdelingen hos fylkesmannen, og bedriftsrettede utviklingstiltak som etablererstipend og bedriftsutvikling, og investeringer (tilskudd til rentestøtte i tradisjonelt landbruk og i nye næringer knyttet til landbruket, samt tilskudd til generasjonsskifte) som i dag forvaltes av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond.

Bygdeutviklingsmidlene bevilges fra Jordbruksavtalemidlene over Landbruksdepartementets budsjett. Tilskuddsmidlene vil bli omdisponert

til regionrådet fra de forvaltningsorgan som i dag har ansvar for oppgavene, henholdsvis fylkesmannen og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond. Omdisponeringens størrelse vil avhenge av kommunenes andel av de tilretteleggende og bedriftsrettede bygdeutviklingsmidlene.

Forsøket har ingen konsekvenser for statsbudsjettet.

3.10 Regionrådet for Valdres – bygdeutviklingsmidler

Regionrådet for Valdres består av kommunene Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang og Etnedal. Kommunene overtar gjennom forsøket forvaltningsansvaret for fylkesmannens tilretteleggende bygdeutviklingsmidler og Statens nærings- og distriktsutviklingsfonds bedriftsrettede bygdeutviklingsmidler.

Konkret overtar regionrådene utrednings- og tilretteleggingstiltak og praktikantordningen som i dag forvaltes av landbruksavdelingen hos fylkesmannen, og bedriftsrettede utviklingstiltak som etablererstipend og bedriftsutvikling, og investeringer (tilskudd til rentestøtte i tradisjonelt landbruk og i nye næringer knyttet til landbruket, samt tilskudd til generasjonsskifte) som i dag forvaltes av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond.

Bygdeutviklingsmidlene bevilges fra Jordbruksavtalemidlene over Landbruksdepartementets budsjett. Tilskuddsmidlene vil bli omdisponert til regionrådet fra de forvaltningsorgan som i dag har ansvar for oppgavene, henholdsvis fylkesmannen og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond. Omdisponeringens størrelse vil avhenge av kommunenes andel av de tilretteleggende og bedriftsrettede bygdeutviklingsmidlene.

Forsøket har ingen konsekvenser for statsbudsjettet.

3.11 Stavanger kommune – kulturminne og samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste

Kulturminne

Stavanger kommune søkte om å få overta ansvaret for forvaltningen av kulturminner i kommunen. Den delen av søknaden som omhandlet overføring av ansvar fra fylkeskommunen ble godkjent. Overføring av ansvar fra Riksantikvaren til kommunen skulle vurderes nærmere.

Miljøverndepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Kristiansand kommune har vært i dialog om utformingen av forsøket. Kommu-

nen skal overta fylkeskommunens ansvar for vedtaksfredete kulturminner. I tillegg overføres forvaltningsansvar for tilskuddsmidler fra Riksantikvaren. Det vil si at kommunen gis anledning til å fordele midler etter søknad fra eiere av fredete bygninger og anlegg, jf. kulturminneloven § 15.

Beløpet som foreslås overført fra kap. 572 post 60 Innbyggertilskudd til kap. 571 post 60 Innbyggertilskudd på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett er for Stavanger kommune kroner 200 000. Det er videre avsatt kroner 300 000 på Riksantikvarens kap. 1429 post 72 Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, som vil bli stilt til disposisjon for Stavanger kommune.

Samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste

Stavanger kommune fikk godkjent forsøk med etablering av en felles førstelinjetjeneste for Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste. Det ble videre sagt at det i det videre arbeidet med samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste ville bli vurdert ytterligere forsøksvirksomhet. Kommunen har, sammen med andre aktuelle kommuner, vært i dialog med Sosialdepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet om videre forsøksarbeid.

Stavanger kommune har i denne omgang takket nei til tilbudet om å gjennomføre forsøk med kommunal oppgavedifferensiering innen samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste.

3.12 Tromsø kommune – plan- og bygningslov og samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste

Plan- og bygningslov

Tromsø kommune søkte om å overta ansvar for bestemmelser i plan- og bygningsloven som gjelder kulturminner. Søknaden ble avslått av Kommunal- og regionaldepartementet. Det ble samtidig understreket at Miljøverndepartementet var positive til forsøk hvor kulturminnefeltet fikk større fokus i plan- og byutviklingsprosesser. Miljøverndepartementet er i dialog med kommunen for å avklare om den er interessert i å gjennomføre et slikt forsøk.

Samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste

Tromsø kommune har fått godkjent et forsøk med etablering av førstelinjetjeneste for Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste. Det ble i godkjenningen også

sagt at det i det videre arbeidet med samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste ville bli vurdert ytterligere forsøksvirksomhet. Kommunen har, sammen med andre aktuelle kommuner, vært i dialog med Sosialdepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet om videre forsøksarbeid.

Tromsø kommune har nå beskrevet et opplegg for samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste som i første omgang ikke innebærer forsøk med kommunal oppgavedifferensiering. Prosjektet skal fokusere på brukerdimensjonen og medarbeiderdimensjonen. Det tas sikte på å utvikle samarbeidsløsninger for de ulike etatene.

3.13 Trondheim kommune – barnevern

Det fylkeskommunale barnevernet statliggjøres fra 1. januar 2004. Trondheim kommune skal iverksette forsøk med kommunalt ansvar for statlige barnevernsoppgaver. Det ble ved godkjenning av forsøket forutsatt at kommunen overtar ansvaret for alle barnevernsoppgaver for innbyggere i egen kommune. Det ble også forutsatt at kommunen overtar ansvaret for aktuelle institusjoner i kommunen.

Kommunen skal overta ansvaret for drift av institusjoner, plassering av barn utenfor hjemmet, rekruttering/formidling av fosterhjem og at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og veiledning. Fordelingen av institusjoner mellom det statlige barnevernet og kommunen er avklart i dialog mellom kommunen og Barne- og familiedepartementet.

Kommunen vil få overført midler tilsvarende sin andel av de oppgavene de overtar.

Midlene til kommunen i dette forsøket overføres direkte fra Barne- og familiedepartementets budsjett kap. 855 Statlig barnevern.

3.14 Flora kommune – samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste

Flora kommune har fått godkjent et forsøk med etablering av felles førstelinjetjeneste for Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste. Det ble også sagt at det i det videre arbeidet med samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjeneste ville bli vurdert ytterligere forsøksvirksomhet. Kommunen har, sammen med andre aktuelle kommuner, vært i dialog med Sosialdepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet om videre forsøksarbeid.

Flora kommune har nå beskrevet et opplegg for samordning av Aetat, trygdeetaten og sosialtje-

nesten som ikke innebærer forsøk med kommunal oppgavedifferensiering.

4 Forsøk med oppgavedifferensiering i fylkeskommunene

4.1 Vestlandsrådet – oppgaver på samferdselsområdet

Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane fylkeskommuner (Vestlandsrådet) har fått godkjent forsøk knyttet til oppgaver på samferdselsområdet. Følgende oppgaver overføres Vestlandsrådet via fylkeskommunene:

- ansvaret for prioritering av statlige planleggingsressurser
- ansvaret for prioritering av midler til investeringer på øvrig riksvegnett innenfor Samferdselsdepartementets kap. 1320 post 30 Riksveginvesteringer
- ansvaret for prioritering av midler innenfor Samferdselsdepartementets kap. 1320 post 33 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift
- midler til øvrig riksvegnett og fylkesveger innenfor Samferdselsdepartementets kap. 1320 post 31 Tilskudd til rassikring

Ansvaret for anbudsprosess og prioritering av midler til ferjene på øvrig riksvegnett vurderes overført til Vestlandsrådet på et senere tidspunkt.

Det vil ikke bli foretatt en overføring av midlene som inngår i forsøket fra staten til Vestlandsrådet. Midlene vil fortsatt bevilges over Samferdselsdepartementets budsjett. For en nærmere omtale av forsøket vises det til Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 (2003–2004) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2003–2004) *Forsøk innenfor samferdselsområdet*.

4.2 TBV – oppgaver på samferdselsområdet og næringsutvikling

Telemark, Buskerud og Vestfold fylkeskommuner (TBV) har fått godkjent forsøk knyttet til samferdselsoppgaver og næringsutvikling.

Oppgaver innen samferdselsområdet

Følgende oppgaver innen samferdselsområdet overføres TBV via fylkeskommunene:

- ansvaret for prioritering av midler til investeringer på øvrig riksvegnett innenfor Samferdselsdepartementets kap. 1320 post 30 Riksveginvesteringer

- ansvaret for prioritering av midler til øvrig riksvegnett og fylkesveger innenfor Samferdselsdepartementets kap. 1320 post 31 Tilskudd til rassikring
- ansvaret for løyver til rutetransport over fylkesgrensene mellom Telemark, Buskerud og Vestfold fylker
- fylkeskommunene gis anledning til å prioritere gitte midler mellom veg og kollektivtransport

Det vil ikke bli foretatt en overføring av midlene som inngår i forsøket fra staten til TBV. Midlene vil fortsatt bevilges over Samferdselsdepartementets budsjett. For en nærmere omtale av denne delen av TBV-forsøket vises det til St.prp. nr. 1 (2003–2004) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2003–2004) *Forsøk innenfor samferdselsområdet*.

Næringsutvikling

Departementene har gitt sin tilslutning til at følgende oppgaver innen næringsutvikling kan inngå i forsøket:

- fylkenes andel av midler til HØYKOM
- fylkenes andel av landsdekkende ordninger (innovasjon og tapsfond)
- fylkenes andel av midlene som Kommunal- og regionaldepartementet og Nærings- og handelsdepartementet benytter til å samfinansiere programmer som gjennomføres i regi av Norges forskningsråd
- fylkeskommunenes midler til regional utvikling over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett

På grunn av manglende politisk avklaring lokalt, må eventuelle budsjettmessige konsekvenser av forsøk med oppgaver innen næringsutvikling presenteres i revidert nasjonalbudsjett 2004.

4.3 Oppland fylkeskommune («Fritt fram») – regionale utviklingsmidler

Oppland fylkeskommune har fått godkjent et forsøk som innebærer at fylkeskommunen får økt ansvar og myndighet over økonomiske virkemidler som påvirker verdiskapningen og velferdsutviklingen i Oppland. Målet med forsøket er å fornye det regionale utviklingsarbeidet ved å:

- bedre treffsikkerheten og fleksibiliteten av regionale virkemidler for å øke regionenes bidrag til verdiskaping og velferd
- styrke det politiske nivået regionalt og lokalt

Fylkestinget blir endelig prioriteringsarena og be-

slutningsforum. Prioriteringene skal bygge på et regionalt handlingsprogram utarbeidet i et forpliktende partnerskap mellom berørte statlige etater, ny virkemiddelaktør (sammensatt av tidligere SND, Norges Eksportråd, Norges Turistråd og Statens Veiledningskontor for Oppfinnere), kommuner (enkeltvis eller regioner), næringslivet og fylkeskommunen.

Kommunene i Oppland og fylkeskommunen er enige om at «Fritt fram» skal realiseres, og vil i partnerskapsavtaler bli enige om prioriteringsprosesser og iverksetting av regionale utviklingstiltak.

Et forpliktende partnerskap, hvor en er forpliktet til å bidra med arbeidsinnsats og økonomiske ressurser, vil gi bedre lokal og regional forankring av den samlede virksomheten i fylket. Målet er at den ordinære tjenesteproduksjonen og regionale utviklingstiltak til sammen skal fungere som en helhet, og gi enda mer kraft i det regionale arbeidet innenfor de fagområdene som inngår i forsøket.

Forsøket berører budsjettet til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Landbruksdepartementet, Miljøverndepartementet, Utdannings- og forskningsdepartementet, Kirke- og kulturdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Forsøket kan bli utvidet underveis.

Det foreslås opprettet en ny post under kategori 13.50 Regional- og distriktpolitikk, som samler arbeidsmarkeds-, miljø-, kultur-, nærings-, regional- og landbrukspolitiske virkemidler. Også fylkeskommunens egne midler til regional utvikling skal inngå i forsøket. Når rammen til ulike formål er fastsatt overføres denne til de forvaltningsaktører som skal stå for gjennomføringen, dvs. at iverksettingsansvaret for de ulike fagfeltene ikke endres. Når rammen er fordelt, forvaltes midlene i tråd med gjeldene forskrifter og retningslinjer og det rapporteres på vanlig måte. Sammen med rammen vil det imidlertid kunne følge med regionale føringer, innenfor nasjonale mål, som en regional tilpasning av virkemiddelbruken. Enheter med iverksettingsansvar vil derfor måtte forholde seg både til nasjonale og regionale føringer.

Midlene til fylkeskommunen vil bli gitt som et tilskudd uten tilbakebetaling. Det innebærer at ubenyttede midler kan omdisponeres til andre tiltak innenfor samme formål, uavhengig av hvilket år tilsagnet er gitt.

Fylkeskommunen gis fullmakt til å fastsette hvilket år tilsagn skal gis, hvor lenge tilsagn skal gjelde, behandle søknader om forlengelse av tilsagn og bevilge ubenyttede midler til nye tiltak i tråd med de mål Stortinget har satt for bevilgningen.

Budsjettmessige konsekvenser

Det foreslås å samle følgende økonomiske virkemidler på kap. 551 post 64 Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune under Kommunal- og regionaldepartementet programkategori 13.50 Regional- og distriktpolitikk:

Utdannings- og forskningsdepartementet

Beløpet knyttet til desentralisert høyskoleutdanning som foreslås overført fra Utdannings- og forskningsdepartementet budsjett kap. 281 post 01 Driftsutgifter til Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 551 post 64, er på 1,5 mill. kr.

Utdannings- og forskningsdepartementet har over flere år satt av midler til dekning av merkostnader for statlige høyskoler i forbindelse med at institusjonene tilbyr høyskoleutdanning desentralisert og som fjernundervisning. Midlene som skal inngå i forsøket er knyttet til fleksible utdanningstilbud i Oppland fylke ved høyskolene i Gjøvik, Lillehammer og Hedmark.

Kommunal- og regionaldepartementet:

Beløpet som foreslås overført fra kap. 551 post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling til kap. 551 post 64 er på 57,9 mill. kr.

Kap. 551 post 60 har som hovedmål å medvirke til og tilrettelegge for regional utvikling, tilpasset forutsetningene i regionen. Midlene skal medvirke til å realisere mål for utvikling, særlig på områder som kompetanseheving, omstilling, entreprenørskap og nyetablering, innovasjon og nyskaping i næringslivet, og skal legge forholdene til rette for dette.

Det skal i tillegg inngå midler fra kap. 551 post 61 Næringsrettede utviklingstiltak, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, i forsøket. Beløpet vil først være klart når ESA har godkjent overgangsordningen som kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift og når virkeområdet for transportstøtten er avklart. Det er derfor ikke lagt opp til forslag om budsjettendringer på denne posten i dette tilleggsnummeret.

Målet med midlene er å få til en særskilt innsats i områder som får økt arbeidsgiveravgift fra og med 2004. Innsatsen skal medvirke til å fremme målet om å sikre bosetting i alle deler av landet og ta ut det verdiskapningspotensialet som finnes. Midlene skal gå til tiltak som kan gi varige positive effekter for næringslivet og regionene.

Landbruksdepartementet

Beløpet til verdiskapning og utviklingstiltak i landbruket som foreslås overført fra Landbruksdepartementets kap. 1149 post 50 Tilskudd til Landbrukets Utviklingsfond (LUF) til Kommunal- og regionaldepartementets kap. 551 post 64, er på 1 mill. kr.

Dette er landbrukets bidrag til forsøket med en friere bruk av virkemidler til regional utvikling og må ses i sammenheng med fylkesmannen og SNDs arbeid med næringsutvikling og miljørettet arbeid i landbruket.

Miljøverndepartementet

Beløpet som foreslås overført fra Miljøverndepartementets kap. 1426 post 31 Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder til Kommunal- og regionaldepartementets kap. 551 post 64, er på kroner 300 000. Beløpet som foreslås overført fra Miljøverndepartementets kap. 1427 post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak til Kommunal- og regionaldepartementets kap. 551 post 64, er på kroner 150 000.

For å bidra til en bedre samordnet virkemiddelbruk i forhold til friluftsmål regionalt, inngår midlene som fylkesmannen i Oppland disponerer til friluftsmål i forsøket. De aktuelle midlene skal benyttes til tilrettelegging, vedlikehold og skjøtsel i statlige sikrede friluftsområder. Midlene på kap. 1427 post 74 gis som tilskudd til lag og organisasjoner for å bidra til stimulerings- og holdningsskapende arbeid for friluftsliv. Tiltak som er rettet mot barn og unge og tiltak som er direkte aktivitetsrettet skal prioriteres.

Det foreslås også overført midler fra Miljøverndepartementets kap. 1429 post 72 Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige bygninger og anlegg, til Kommunal- og regionaldepartementets kap. 551 post 64. Beløpet som foreslås overført er på 1,8 mill. kr.

Midlene skal benyttes som tilskudd til fredete bygninger og anlegg for å sikre at viktige nasjonale interesser ivaretas. Tilskudd til tiltak som vil kunne bidra til å utløse samarbeid og økt medvirkning fra eiere og næringsliv, utløse privat kapital og støtte lokale og regionale partnerskap og spleiselag skal prioriteres. Midlene forankres i en partnerskapsavtale mellom fylkesmannen og fylkeskommunen, som sikrer at midlene nyttes i tråd med bevilgningens formål.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Beløpet som foreslås overført fra Arbeids- og administrasjonsdepartementets kap. 1594 post 70 Ordinære arbeidsmarkedstiltak til Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 551 post 64, er på 2 mill. kr.

I tillegg foreslås det overført 18 mill. kr fra Arbeids- og administrasjonsdepartementets kap. 1594 post 71 Spesielle arbeidsmarkedstiltak til Kommunal- og regionaldepartementets kap. 551 post 64.

Formålet med midlene til arbeidsmarkedstiltak er å lette overgangen til arbeid for Aetats målgrupper gjennom tilbud av ulike formidlings- og kvalifiseringstiltak. Midlene må brukes i overensstemmelse med de premisser som ligger til grunn for Stortingets bevilgning til arbeidsmarkedstiltak og de mål som er satt for arbeidsmarkedstiltak. Det er derfor viktig at antall personer som deltar i prosjektets tiltak blir registrert i Aetat. Midlene forankres i en partnerskapsavtale mellom Aetat og fylkeskommunen som sikrer at midlene som avsettes nyttes i tråd med bevilgningens formål.

Nærings- og handelsdepartementet

Det foreslås at midler fra Nærings- og handelsdepartementets kap. 2421 post 50 Nyskaping, fond, skal inngå i forsøket. Det foreslås overført 2 mill. kr fra denne posten til Kommunal- og regionaldepartementets kap. 551 post 64.

Nærings- og handelsdepartementets post består av to underposter, hvorav forsøket berører underpost 1 Landsdekkende innovasjonsordning. Ordningen blir fram til utgangen av 2003 administrert av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og har som målsetting å heve innovasjonsevenen blant gründere og små og mellomstore bedrifter. Det kan gis både tilskudd, lån og garantier under ordningen. Til lån og garantier er det knyttet tapsfond.

Av rammen til Landsdekkende innovasjonsordning i 2002 ble 63,6 mill. kr fordelt til fylker. Av disse midlene kan 1,6 mill. kr henføres til Oppland fylkeskommune. Beløpet fra 2002 legges til grunn for beregningen av Opplands andel i 2004. Da forslaget om ramme for Landsdekkende innovasjonsordning er høyere i 2004 enn rammen i 2002, vil Opplands andel utgjøre et noe større beløp i 2004, beregnet til 2 mill. kr.

Tabell 4.1 Poster som skal inngå i «Fritt fram»

Kap.	Post	Benevnelse	Kr
281	01	Driftsutgifter	1 500 000
551	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	57 900 000
551	61	Næringsrettede utviklingstiltak, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift ¹	
1149	50	Tilskudd til Landbrukets Utviklingsfond (LUF)	1 000 000
1426	31	Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder	300 000
1427	74	Tilskudd til friluftslivstiltak	150 000
1429	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige bygninger og anlegg	1 800 000
1594	70	Ordinære arbeidsmarkedstiltak	2 000 000
1594	71	Spesielle arbeidsmarkedstiltak	18 000 000
2421	50	Nyskaping, fond	2 000 000

¹ Beløpet vil først være klart når ESA har godkjent overgangsordningen som kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift og når virkeområdet for transportstøtten er avklart.

Kultur- og kirkedepartementet

Også spillemidler fra Norsk Tipping skal inngå i forsøket. Tildelingen skjer imidlertid ikke som en del av statsbudsjettet, men i april/mai i budsjettåret. Det forutsettes at Oppland fylkeskommune bruker et minst like stort beløp på spillemidlenes formål som det som overføres fra Kultur- og kirkedepartementet. Spillemidlene skal brukes i samsvarende med det statlige regelverket for midlene.

Kultur- og kirkedepartementet forutsetter å motta en årlig rapportering fra forsøket med redegjørelse for status og fremdrift knyttet til bruken av midlene til idrettsanlegg.

Oppsummering

Beløpene i tabell 4.1 foreslås bevilget over Kommunal- og regionaldepartementets kap. 551 Regional utvikling og nyskaping post 64 Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune.

Det er en forutsetning at midlene tilbakestilles de berørte kapitler og poster når forsøket er avsluttet.

5 Forsøk med enhetsfylke

Forsøk med enhetsfylke ble foreslått i St.meld. nr. 19 (2001–2002), jf. Innst. S. nr. 268. Enhetsfylke innebærer at fylkesmannsembetet og den fylkeskommunale administrasjon slås sammen under en felles leder. Formålet med forsøk med enhetsfylke er å innhente erfaringer med alternative måter å organisere forvaltningen på, og å forenkle og effektivisere forvaltningen på regionalt nivå.

Enhetsfylkeadministrasjonen skal ivareta både tradisjonelle statlige oppgaver som klage og tilsyn,

og øvrige oppgaver som forvaltningsoppgaver, tjenesteyting og regional utvikling. Enhetsfylket vil bestå av en statlig del underlagt departementene, og en fylkeskommunal del underlagt fylkestinget.

For forsøk med enhetsfylket er det forutsatt at klage- og tilsynsoppgavene skal holdes atskilt fra øvrige oppgaver i enhetsfylket, og at nasjonale mål og oppgaver må ivaretas på en hensiktsmessig måte. Det er også forutsatt at det skal skje en integrering av fagmiljøer.

Regjeringen har gitt tilslutning til gjennomføring av forsøk med enhetsfylke i Møre og Romsdal og Hedmark fylke. I Hedmark fylke kombineres enhetsfylket med parlamentarisme, forutsatt endelig vedtak i nytt fylkesting. Det skal etableres et gjensidig forpliktende ledelsesorgan for enhetsfylket, der fylkesrådet, fylkesordføreren og fylkesmannen er medlemmer. I Møre og Romsdal vil fylkesrådmannen bli enhetsfylkets administrative leder.

5.1 Forsøk med enhetsfylke og ansatte

En grunnleggende forutsetning for gjennomføring av forsøk med enhetsfylke er at de ansattes rettigheter ivaretas i prosessen. I følge forsøksloven § 4 andre ledd kan det ikke iverksettes forsøk som innebærer innskrenking av rettigheter eller utvidelse av plikter som enkeltpersoner har etter gjeldende lovgivning.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet har vurdert forsøk med enhetsfylke og spørsmål knyttet til ansatte. Departementene legger til grunn at verken fylkeskommunale eller statlige tjenestemenn får endret tilknytning til lov eller avtaleverk i forsøksperioden.

6 Forsøk med alternativ forvaltningsorganisering av transportsystemet i byområder

---

Forsøk med alternativ forvaltningsorganisering av transportsystemet i Bergen kommune og Trondheim kommune har konsekvenser for Kommunal- og regionaldepartementets budsjettområde. Omtale av de budsjettmessige konsekvensene og forslag til budsjettvedtak på Kommunal- og regionaldepartementets område legges derfor frem i denne proposisjonen. Vi viser for øvrig til nærmere omtale av forsøkene, inkludert budsjettkonsekvenser og -vedtak på samferdselsområdet, i Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2003–2004) *Forsøk innenfor samferdselsområdet*.

6.1 Bergen kommune

I forbindelse med forsøk med alternativ forvaltningsorganisering i Bergen foreslås det et uttrekk på 54,0 mill. kr fra rammetilskuddet til Hordaland fylkeskommune over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 572 post 60 Innbygger-

tilskudd. Midlene overføres til rammetilskuddet til Bergen kommune over kap. 571 post 60 Innbyggertilskudd.

6.2 Trondheim kommune

I forbindelse med forsøk med alternativ forvaltningsorganisering i Trondheim kommune foreslås det et uttrekk på 61,2 mill. kr fra rammetilskuddet til Sør-Trøndelag fylkeskommune over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 572 post 60 Innbyggertilskudd. Midlene overføres rammetilskuddet til Trondheim kommune over kap. 571 post 60 Innbyggertilskudd.

Kommunal- og regionaldepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om forsøk med oppgavedifferensiering mv.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om forsøk med oppgavedifferensiering mv. og endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2004 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om forsøk med oppgavedifferensiering mv. og endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2004

I

I statsbudsjettet for 2004 blir bevilget under følgende kapitler:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universitet og høyskoler (jf. kap. 3281):	
	1	Driftsutgifter ..... mot tidligere foreslått kr 390 170 000	388 670 000
551		Regional utvikling og nyskaping:	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling ..... mot tidligere foreslått kr 1 051 050 000	993 150 000
	64	Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune ..... mot tidligere foreslått kr 0	84 650 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd ..... mot tidligere foreslått kr 26 564 225 000	26 721 225 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd ..... mot tidligere foreslått kr 9 413 605 000	9 297 405 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket:	
	50	Tilskudd til Landbrukets Utviklingsfond (LUF) ..... mot tidligere foreslått kr 299 000 000	298 000 000
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426):	
	31	Tiltak i naturvern, kulturlandskap- og friluftsområder, <i>kan overføres</i> ..... mot tidligere foreslått kr 16 971 000	16 671 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i> ..... mot tidligere foreslått kr 8 170 000	8 020 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> ..... mot tidligere foreslått kr 92 080 000	90 280 000
1590		Aetat (jf. kap. 4590):	
	1	Driftsutgifter ..... mot tidligere foreslått kr 1 885 425 000	1 883 225 000
1594		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4594):	
	70	Ordinære arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> ..... mot tidligere foreslått kr 1 650 939 000	1 610 339 000
1594		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4594):	
	71	Spesielle arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> ... mot tidligere foreslått kr 2 905 740 000	2 887 740 000
2421		Nytt innovasjons- og internasjonalsiseringssselskap (jf. kap. 5325 og 5625):	
	50	Nyskaping, fond ..... mot tidligere foreslått kr 113 800 000	111 800 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2004 i samråd med Miljøverndepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i kommunene Bergen, Båtsfjord, Kristiansand, Stavanger og Oslo får adgang til å omdisponere mellom kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 60 Innbyggertilskudd på den ene siden og bevilgningene under:

1. kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 60 Innbyggertilskudd
2. kap. 1426 Statens naturoppsyn, post 31 Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder
3. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak
4. kap. 1590 Aetat, post 1 Driftsutgifter
5. kap. 1594 Arbeidsmarkedstiltak, post 70 Ordinære arbeidsmarkedstiltak

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2004 i samråd med Utdannings- og forskningsdepartementet, Landbruksdepartementet, Miljøverndepartementet, Arbeids- og admini-

strasjonsdepartementet, Kultur og kirkedepartementet og Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 551 post 64 Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune på den ene siden og bevilgningene under:

1. kap. 281 Fellesutgifter for universitet og høyskoler, post 01 Driftsutgifter
2. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling
3. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 61 Næringsrettede utviklingstiltak, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift
4. kap. 1149 Verdiskapning og utviklingstiltak i landbruket, post 50 Tilskudd til Landbrukets Utviklingsfond (LUF)
5. kap. 1426 Statens naturoppsyn, post 31 Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder
6. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak
7. kap. 1429 Riksantikvaren, post 72 Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer
8. kap. 1594 Arbeidsmarkedstiltak, post 70 Ordinære arbeidsmarkedstiltak
9. kap. 1594 Arbeidsmarkedstiltak, post 71 Spesielle arbeidsmarkedstiltak
10. kap. 2421 Nytt innovasjons- og internasjonali-seringsselskap, post 50 Nyskaping, fond

